

Súd: Okresný súd Trenčín
Spisová značka: 11Pc/4/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3118201039
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 08. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Viera Kumová
ECLI: ECLI:SK:OSTN:2020:3118201039.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trenčín sudkyňou JUDr. Vierou Kumovou v právnej veci navrhovateľky K. H., nar. XX.XX.XXXX, štátnej občianky SR, trvale bytom K. XXX/X, T. T., práv. zast. JUDr. Katarínou Jančárovou, advokátkou so sídlom v Trenčíne, Legionárska 618 proti povinnému T. C., nar. XX.XX.XXXX, štátnemu občanovi SR, trvale bytom T. T. o príspevok na výživu nevydatej matke a o príspevok na úhradu nákladov spojených s tehotenstvom a pôrodom takto

rozhodol:

I. Odporca je p o v i n n ý zaplatiť navrhovateľke príspevok na úhradu jej výživy za obdobie od 01.05.2013 do 30.06.2013 a od 01.09.2013 do 30.09.2013 v sume po 100,- mesačne, t.j. celkom 300,- Eur, za obdobie od 01.06.2014 do 14.11.2016 v sume po 90,-Eur mesačne, t.j. celkom 2.652,- Eur, a to všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

II. V zostávajúcej časti sa návrh z a m i e t a.

III. Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Navrhovateľka sa konečným návrhom domáhala, aby súd uložil povinnému, otcovi dieťaťa povinnosť zaplatiť navrhovateľke príspevok na úhradu jej výživy za obdobie od 01.05.2013 do 30.09.2013 v sume 240,- Eur mesačne, t.j. celkovo 1.200,-Eur, za obdobie od 01.06.2014 do 14.11.2016 v sume 90,10 Eur mesačne, t.j. v celkovej sume 2.703,Eur, a to všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Návrh odôvodnila tým, že dňa 14.11.2013 sa narodil mal. A. H. ako dieťa navrhovateľky a povinného T. C., ktorí neboli zosobášení. Od XX/XXXX nežili v spoločnej domácnosti.

2. Navrhovateľke v súvislosti s tehotenstvom a pôrodom vznikli náklady, na ktorých úhrade sa otec mal. dieťaťa žiadnym spôsobom nepodieľal. Z tohto dôvodu sa teda navrhovateľka domáha ich úhrady. voči odporcovi ako otcovi dieťaťa. Navrhovateľka pred narodením dieťaťa pracovala v spoločnosti Martin Faltínek - Falconer s.r.o. ako pomocná sila v mäsokombináte, kde jej mzda dosahovala výšku 293,30 Eur mesačne. Od 01.05.2013 do 30.09.2013 z dôvodu jej zdravotného stavu pracovala navrhovateľka v rovnakej spoločnosti na základe dohody o pracovnej činnosti a jej mzda bola v priemere vo výške 31,49Eur. Pokles príjmu u navrhovateľky za obdobie od 1.5.2013 do 30.9.2013 je tak v celkovej výške 1200,- Eur. Mesačné náklady, ktoré mala v tom čase navrhovateľka, boli nájomné vo výške 300 Eur, náklady na jej stravu vo výške 150 Eur, kozmetika a ošatenie cca vo výške 50 Eur, splátka úveru vo výške 12 Eur. Finančne jej vypomáhali aj jej rodičia, nakoľko sa starala aj o svojed'alšie dve deti - Simonu H., nar. XX.XX.XXXX a O. C. nar. XX.XX.XXXX. Od XX/XXXX do XX/XXXX poberala navrhovateľka

materskú dávku v priemernej výške XXX,XX E. mesačne. Od X.X.XXXX do XX.XX.XXXX poberala navrhovateľka rodičovský príspevok vo výške XXX,XX E. mesačne a prídavok na dieťa. Za uvedené obdobie mala navrhovateľka znížený príjem oproti zárobku o cca XX,XX E. mesačne. V dôsledku tehotenstva a pôrodu došlo k zníženiu príjmov na strane navrhovateľky.

X. Zároveň navrhovateľka žiada o jednorazový príspevok na úhradu niektorých nákladov spojenýchs tehotenstvom a pôrodom vo výške XXX,- E., výdavkov v súvislosti s nákupom tehotenského oblečenia, doplnkovej výživy a vitamínov a potrieb do pôrodnice v celkovej výške X.XXX,- E.: tehotenské oblečenie cca XXX E., potreby do pôrodnice pre matku (podľa zoznamu FN T.) cca vo výške XXX E., výživa vitamíny cca XXX E., kočík pre dieťa XXX E., oblečenie pre novorodenca cca XXX E. (zima, čiže aj napr. fusak), plienky pre novorodenca cca 30 E., vanička 10 Eur, postieľka 150 Eur, detská kozmetika cca 50 Eur, hračky, kolotoč nad postieľku cca 80 Eur. O uvedených výdavkoch matka nemá žiadne doklady o úhrade, a to z dôvodu, že väčšinu vecí nakupovala cez internetové bazáre a boli vyplácané v hotovosti bez vydania potvrdenia o úhrade. Navrhovateľke bol vyplatený príplatok k príspevku pre narodení dieťaťa vo výške 678,49 Eur a vo výške 151,37 Eur, t.j. spolu suma 829,86 Eur. Otec dieťaťa mal príjem z podnikateľskej činnosti, napríklad v roku 2014 mal základ dane 251,89 Eur. Podnikanie ukončil dňa 04.02.2017 pričom ako konštatoval Okresný súd Trenčín v odôvodnení rozhodnutia 26P/15/2017-142 zo dňa 21.09.2018 sa bez dôležitého dôvodu vzdal príjmu z podnikania. Bolo teda v jeho možnostiach na tieto výdavky navrhovateľke prispieť.

4. V návrhu označila a predložila dôkazy: rodný list mal. T. C., N. o príjme od spoločnosti K. F. _ F. s.r.o., Nájomná zmluva, Splátková dohoda, rodné listy I. H. a O. C., N. o nároku na materské, Potvrdenie o nemocenských dávkach, Potvrdenie o poberaní rodičovského príspevku, Potvrdenie o poberaní príspevku.

5. Povinný, otec dieťaťa sa k podanému návrhu nevyjadril napriek tomu, že mu bol doručený postupom podľa § 116 ods. 2 Civilného sporového poriadku (ďalej "CSP").

6. Súd na prejednanie veci nariadil pojednávanie, na ktoré sa nedostavil povinný, ktorý mal predvolanie na pojednávanie doručené postupom podľa § 111 ods. 3 CSP. Svoju neúčast' na pojednávaní neospravedlnil, o odročenie pojednávania nepožiadal. Súd preto prejednal vec v jeho neprítomnosti (§ 180 CSP).

7. Súd vykonal dokazovanie výsluchom navrhovateľky, oboznámil lustrácie povinnej osoby v Registri obyvateľov, v Sociálnej poisťovni, potvrdenie o poberaní rodičovského príspevku navrhovateľky v roku 2016,2017, prídavky na dieťa zo dňa 14.03.2018, rodný list mal. Denisa, potvrdenie o príjme za rok 2013, nájomnú zmluvu, potvrdenie o nároku na materské a nemocenských dávkach, potvrdenie o poberaní rodičovského príspevku na mal. A., obsah pripojeného spisu tunajšieho súdu sp.zn. 26P/15/2017 a 13C/18/2014 a zistil nasledovný skutkový stav veci :

8. Z výsluchu navrhovateľky vyplynulo, že s otcom maloletého Denisa spolu bývali cca do januára 2013 v prenajatom byte, ktorý platila až do 09/2013. Pracovala vo firme Falconer pred narodením maloletého, od 01.05.2013 došlo k zmene na Dohodu o pracovnej činnosti, a to zo zdravotných dôvodov. Otec maloletého na maloletého ničím neprispieval, až kým mu to nebolo určené súdom. V spoločnej domácnosti okrem mal. Denisa s nimi bývali dve maloleté deti. S otcom maloletého sa nestretáva. Pokiaľ ide o príjmové pomery otca maloletého, v súčasnosti vie, že pracuje v Nemecku, ale konkrétnejšie sa vyjadriť k jeho príjmovým možnostiam a schopnostiam v rozhodnom období roku 2013, 2014 nevie, spravidla chodil na brigády na stavby, ale vždy robil len „načierno“.

9. Maloletý Denis Habánik, nar. 14.11.2013 pochádza z mimomanželského pomeru, otcovstvo povinného k nemu bolo určené súhlasným vyhlásením rodičov pred súdom. Rodičia dieťaťa žili v spoločnej domácnosti v júli, auguste 2013 (ktorú skutočnosť vyplynula z tvrdenia navrhovateľky v návrh na určenie otcovstva k maloletému Denisovi), následne sa povinný odsťahoval. Rozsudkom Okresného súdu Trenčín č.k. 13C/18/2014 - 88 zo dňa 15.12.2015 bola schválená rodičovská dohoda na základe ktorej maloletý bol zverený do osobnej starostlivosti matky - navrhovateľky a otec bol zaviazaný

prispievať na výživu mal. sumou 80,- Eur mesačne, s účinnosťou od 14.11.2013. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 23.05.2016.

10. Navrhovateľka pred narodením dieťaťa (od 29.10.2012) pracovala v spoločnosti Martin Faltínek - Falconer s.r.o. ako pomocná sila v mäsokombináte, pričom jej čistá mzda dosahovala výšku 293,30 Eur mesačne. Od 1.5.2013 do 30.9. 2013 z dôvodu jej zdravotného stavu pracovala navrhovateľka v rovnakej spoločnosti na základe dohody o pracovnej činnosti a jej čistá mzda bola priemerne vo výške 52,48Eur. Navrhovateľka poberala materskú dávku od 26.09.2013 do 11.06.2014 celkovo vo výške 2.947,- Eur, v priemere vo výške 294,70 Eur mesačne a rodičovský príspevok od 01.06.2014 do 30.11.2016 vo výške 203,20 Eur mesačne a prídavok na dieťa. Navrhovateľke bol vyplatený príplatok k príspevku pre narodenie dieťaťa vo výške 678,49 Eur a vo výške 151,37 Eur, t.j. spolu suma 829,86 Eur. Okrem maloletého Denisa mala navrhovateľka v rozhodnom období ďalšie dve deti, a to Simonu Habánikovou, nar. 06.07.2003 na ktorú jej otec prispieval sumou 85,- Eur mesačne a O. C. nar. XX.XX.XXXX na ktoré bola povinnému, otcovi mal. určená vyživovacia povinnosť vo výške XXX,- E. mesačne od XX.XX.XXXX, v súčasnosti i k mal. O. D., nar. XX.XX.XXXX. K. náklady, ktoré mala v tom čase navrhovateľka, boli nájomné vo výške XXX E., náklady na jej stravu vo výške XXX E., kozmetika a ošatenie cca vo výške XX E., splátka úveru vo výške XX E.. F. jej vypomáhali aj jej rodičia.

11. Povinný v 5/2013 žil v domácnosti so svojou matkou v prenajatom rodinnom dome kde náklady bývania boli vo výške cca 300,- Eur mesačne. Zarábala brigádnicou formou na stavbách cca 550,- až 600,- Eur mesačne, okrem mal. Andreja inú vyživovaciu povinnosť nemal. N. na dohodu o vykonaní práce od XX.XX.XXXX do XX.XX.XXXX v BG I., s.r.o. A. nad C. s vymeriavacím základom XX,- E., od XX.XX.XXXX do XX.XX.XXXX v PR-I., s.r.o. J. s vymeriavacím základom priemerne 94,60 Eur a ako zamestnanec od 01.09.2014 do 25.09.2014 s vymeriavacím základom 304,- Eur. Podľa potvrdenia PR-STAV, s.r.o. Kravany jeho celkový príjem bol 493,20Eur a pracovný pomer bol skončený dohodou. Od 14.11.2014 do 04.02.2017 podnikal ako živnostník v oblasti stavebníctva s predmetom podnikania prípravné práce k realizácii stavby, dokončovacie stavebné práce pri realizácii exteriérov a interiérov a uskutočňovania stavieb a ich zmien a príjmom 600,- Eur. Podľa daňového priznania za rok 2014 mal povinný príjmy vo výške 4.500,- Eur a výdavky vo výške 871,93 Eur (základ dane 251,89 Eur). Podľa oznámenia daňového úradu otec detí daňové priznanie za zdaňovacie obdobie 2016 nepodal. Dňa 04.02.2017 bol zaradený do evidencie uchádzačov o zamestnanie bez nároku na podporu v nezamestnanosti. Dňom 23.03.2018 bol vyradený z evidencie uchádzačov o zamestnanie pre nespoluprácu. Okrem maloletého O. a A. má vyživovacie povinnosti k mal. K. C., nar. XX.XX.XXXX a mal. K. C., nar. XX.XX.XXXX.

12. Podľa § 74 ods.1 Zákona o rodine otec dieťaťa, za ktorého matka dieťaťa nie je vydatá, je povinný najdlhšie po dobu dvoch rokov, najneskôr odo dňa pôrodu prispievať matke primerane na úhradu jej výživy a poskytnúť jej príspevok na úhradu nákladov spojených s tehotenstvom a pôrodom.

13. Podľa § 74 ods. 2 Zákona o rodine súd môže na návrh tehotnej ženy uložiť mužovi, ktorého otcovstvo je pravdepodobné, aby poskytol vopred sumu potrebnú na zabezpečenie jej výživy podľa odseku 1, príspevok na úhradu nákladov spojených s tehotenstvom a pôrodom a sumu potrebnú na zabezpečenie výživy dieťaťa po dobu, počas ktorej by žene patrila materská dovolenka podľa osobitného predpisu.

14. Podľa § 75 ods.1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

15. Zmyslom tohto ustanovenia je poskytnúť ochranu nárokom nevydatej matky jednak v súvislosti so znížením jej zárobkových možností v dôsledku tehotenstva a pôrodu a jednak v súvislosti so zvýšením nákladov, ktoré jej v dôsledku narodenia dieťaťa vzniknú. U nevydatej matky ako oprávnenej sa nevyžaduje, aby nebola schopná živiť sa sama, stačí, ak v dôsledku tehotenstva a pôrodu došlo k zníženiu jej príjmov. Povinným je otec, ktorého otcovstvo bolo určené buď súhlasným vyhlásením rodičov pred súdom, matričným úradom alebo rozhodnutím súdu. Splatnosť príspevku nastáva najneskôr dňom pôrodu, pričom výška príspevku na výživu je daná „primeranosťou“. Náklady spojené s tehotenstvom a pôrodom sú finančné náklady, ktoré vznikli matke v súvislosti s tehotenstvom. Nejde

o náklady, ktoré vznikli nákupom vecí pre dieťa, pretože tieto majú byť hradené z výživného na dieťa. Náklady matky môžu vzniknúť napríklad nákupom tehotenského oblečenia, cestovaním za zdravotnou starostlivosťou, nákupom liekov a pod. Existenciu a výšku nákladov je matka povinná súdu preukázať. Súd následne posúdi odôvodnenosť týchto nákladov a určí, akým podielom sa otec bude na úhrade týchto nákladov podieľať.

16. Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že návrh na určenie príspevku na výživu navrhovateľky ako nevydatej matky bol podaný dôvodne, ale nie v takom rozsahu ako požadovala navrhovateľka. Z vykonaného dokazovania jednoznačne vyplýva pokles zárobku navrhovateľky v dôsledku tehotenstva (rozdiel 243,78 Eur medzi mzdou dosahovanou pred tehotenstvom a v období tehotenstva) za obdobie od 5/2013 do 9/2013 a od 6/2014 v dôsledku začatia poberania rodičovského príspevku do 30.11.2016 (rozdiel 91,50 Eur medzi mzdou dosahovanou pred tehotenstvom a rodičovským príspevkom). Z týchto dôvodov je zrejmé, že nárok na výživné pre navrhovateľku ako nevydatú matku zo strany povinného je daný. Hoci sa navrhovateľke v tehotenstve znížil príjem a následne poberala rodičovský príspevok v sume 203,20 Eur mesačne, ňou požadovaná suma príspevku povinného na jej výživu vo výške 240,- Eur mesačne nezodpovedá požiadavke primeranosti "príspevku" na jej odôvodnené potreby, ktoré navrhovateľka vyčíslila sumou cca 412,- Eur mesačne, pričom jej vypomáhali aj rodičia. Navrhovateľkou požadovaná suma by nebola ani v schopnostiach a možnostiach odporcu, ktorého mesačný príjem v roku 2013 predstavoval 550,- až 600,- Eur mesačne a ktorý mal aj vyživovaciu povinnosť, ktorá mu bola určená (od 01.06.2013) v sume 80,- Eur mesačne. Pri posudzovaní schopností a možností povinného v období roku 2014 a nasledujúcom súd prihliadal na to, že povinný sa bez dôležitého dôvodu vzdal zárobku keď ukončil pracovný pomer dohodou (9/2014) a príjmu z podnikania, ktorý súdu ani žiadnym spôsobom nepreukázal. Vzhľadom na dostatok pracovných ponúk v stavebnej oblasti, kde hľadali zamestnancov je zrejmé, že povinný mohol dosahovať príjmy totožné s predchádzajúcim obdobím, ak by mal o ne záujem. Pri rozhodovaní súd prihliadal i na skutočnosť, že navrhovateľke pribudla vyživovacia povinnosť k narodenému dieťaťu, že sa jej tým zvýšili náklady v súvislosti s pôrodom a starostlivosťou o dieťa a vzhľadom na starostlivosť o dieťa do 3 rokov má objektívne obmedzené zárobkové možnosti. Súd zohľadnil splnenú vyživovaciu povinnosť povinného k navrhovateľke za obdobie júl, august 2013 kedy účastníci konania žili spolu, a preto príspevok za toto obdobie navrhovateľke nepriznal. S prihliadnutím na všetky vyššie uvedené faktory, odôvodnené potreby navrhovateľky a schopnosti a možnosti odporcu, zaviazal súd povinného prispievať na výživu navrhovateľky sumou vo výške 100,- Eur mesačne po dobu tehotenstva (5,6, a 9/2013), a v období poberania rodičovského príspevku sumou vo výške 90,- Eur mesačne, tak ako je uvedené vo výroku I. tohto rozsudku. V zostávajúcej časti presahujúcej výšku priznaného príspevku na výživu navrhovateľky ako nevydatej matky súd návrh v zmysle vyššie uvedeného zamietol.

17. Návrh navrhovateľky v časti o určenie príspevku povinného na úhradu jej nákladov spojených s tehotenstvom a pôrodom považoval súd za nedôvodný. Všetky svoje výdavky spojené s jej tehotenstvom a pôrodom navrhovateľka vyčíslila sumou spolu 1.520,- Eur (tehotenské oblečenie cca 200 Eur, potreby do pôrodnice pre matku cca vo výške 100 Eur, výživa vitamíny cca 300 Eur, kočík pre dieťa 300 Eur, oblečenie pre novorodenca cca 300 Eur (zima, čiže aj napr. fusak), plienky pre novorodenca cca 30 Eur, vanička 10 Eur, postieľka 150 Eur, detská kozmetika cca 50 Eur, hračky, kolotoč nad postieľku cca 80 Eur.) Náklady spojené s tehotenstvom a pôrodom sú finančné náklady, ktoré vznikli matke v súvislosti s tehotenstvom. Navrhovateľka uplatňuje i náklady, ktoré vznikli nákupom vecí pre dieťa, pričom tieto majú byť hradené z výživného na dieťa. Navrhovateľka žiadnym spôsobom nepreukázala existenciu a výšku nákladov a odôvodnenie o nákupe v hotovosti bez potvrdenia nemôže splnenie tejto povinnosti nahradiť. V neposlednom rade súd prihliadol i na skutočnosť, že navrhovateľke boli z ÚPSVaR v súvislosti s pôrodom a narodením dieťaťa vyplatené štátne dávky: príspevok pri narodení dieťaťa v sume 151,37 Eur a príplatok k príspevku pri narodení dieťaťa v sume 678,49 Eur, ktoré sú určené aj na tieto výdavky spojené s tehotenstvom a pôrodom. S poukazom na to, že požadované výdavky navrhovateľka súdu nepreukázala, neuniesla dôkazné bremeno ako i že jej boli vyplatené štátne dávky v sume presahujúcej ňou vyčíslené výdavky, súd návrh navrhovateľky v tejto časti zamietol ako nedôvodný.

18. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku <aspi://module='ASPI'&link='161/2015 Z.z.%252352'&ucin-k-dni='30.12.9999'>, v zmysle ktorého účastníci nemajú právo na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom Okresného súdu Trenčín v dvoch vyhotoveniach.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.